

FIȘA DISCIPLINEI FUNDAMENTELE EVALUĂRII PSIHOLOGICE CLINICE

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea OVIDIUS din Constanța
1.2 Facultatea	Psihologie și Științele Educației
1.3 Departamentul	Psihologie, Asistență Socială și Științele Educației
1.4 Domeniul de studii	Psihologie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii	Psihodiagnoza Complexă a Personalității
1.7 Anul universitar	2022 – 2023

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Fundamente ale evaluării psihologice clinice						
2.2 Cod disciplină	MPP112						
2.3 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Cristian Opariuc-Dan						
2.4 Titularul activităților aplicative	Lect. univ. dr. Cristian Opariuc-Dan						
2.5 Anul de studiu	1	2.6 Semestrul	1	2.7 Tipul de evaluare	E	2.8 Regimul disciplinei	DS, DI

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 aplicații	1
3.4 Total ore activități directe pe semestru	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 aplicații	14
3.7 Total ore de studiu individual					108
<i>Distribuția fondului de timp</i>					<i>ore</i>
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități					4
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Noțiuni de bază privind psihodiagnosticul. Abordare diagnostică, instrumente de diagnostic psihologic, caracteristici metrice ale probelor standardizate.
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs dotată cu videoproiector și ecran de proiecție
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de seminar sau laborator, probe psihologice specifice (Matrici Progressive Raven, WPPSI, WISC, WAIS, WMS, MMPI, MCMI, CPI, FPI, Rorschach, TAT, CAT)

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihodiagnosticului personalității Înțelegerea demersului evaluării psihologice clinice cu formularea ipotezelor pe baza interviului clinic, alegerea instrumentelor de evaluare și procesul de testare, integrarea informațiilor, elaborarea rapoartelor și furnizarea răspunsului către client</p> <p>C2. Cunoașterea instrumentarului psihodiagnostic specific diferitelor contexte de evaluare Cunoașterea principalelor instrumente de evaluare clinică, a limitelor și a competențelor necesare utilizării acestora.</p> <p>C3 Evaluarea psihologică a individului, grupului și organizației Capacitatea de aplicare a informațiilor teoretice și de conducere a unei evaluări psihologice în domeniul clinic folosindu-se cazuri reale și simulate.</p> <p>C4 Evaluarea critică a situațiilor problematice și identificarea soluțiilor optime în procesul de psihodiagnostic complex al personalității Capacitatea de utilizare/modificare a demersului de diagnostic psihologic clinic la modificarea dinamică a ipotezelor și alegerea de noi metode de evaluare</p> <p>C5 Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice Capacitatea de recomandare, pe baza informațiilor diagnostice, a unei abordări sau intervenții terapeutice.</p> <p>C6 Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihodiagnosticul personalității Capacitatea de utilizare a informațiilor diagnostice clinice și a intervențiilor terapeutice în vederea conceperii, conducerii și analizei unui demers de cercetare în vederea susținerii eficienței terapiei Capacitatea de actualizare a sistemului de norme și/sau de concepere a reperelor unei evaluări criteriale specifice.</p>
Competențe transversale	<p><i>CT1 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipa multidisciplinară</i></p> <p><i>CT2 Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercițarea profesiei</i></p> <p><i>CT3 Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica socială</i></p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Introducerea masteranzilor în etapele demersului de evaluare psihologică, în mod specific axat pe domeniul clinic.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea principalelor etape ale demersului de evaluare psihologică clinică. Înțelegerea și familiarizarea cu principalele metode și tehnici de evaluare psihologică utilizate în domeniul clinic. Înșușirea metodelor, tehnicilor și procedeele de redactare a rapoartelor și de comunicare a rezultatelor

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
<p>1. Specificul evaluării psihologice clinice. Rolul clinicianului și modele ale evaluării psihologice clinice. Etape ale evaluării clinice pornind de la modelul testării unei ipoteze. Evaluarea psihologică integrativă.</p>	Prezentare orală, multimedia	2
<p>2. Interviu clinic Ce este interviul clinic și cum se realizează. Evaluarea simptomatică și psihosocială, formularea ipotezei asupra patologiei. Judecata clinică</p>		2
<p>3. Probe psihologice – Caracteristici ale evaluării cu probe psihologice Ce sunt probele psihologice standardizate.</p>		2

Principalele caracteristici metrice ale probelor psihologice: fidelitatea, validitatea, dimensionalitatea, specificitatea, sensibilitatea. Invarianța măsurării și funcționarea diferențială. Sisteme de cotare – normativă și criterială		
4. Probe psihologice – Probe de inteligență și memorie Inteligență verbală și non-verbală. Scale de inteligență (WPPSI, WISC, WAIS), matrici progresive, scale și teste de memorie (WMS)		2
5. Probe psihologice – Inventare clinice de personalitate (Prima parte) Inventare multifazice clinice de evaluare a personalității (MMPI, MCMI)		2
6. Probe psihologice – Inventare clinice de personalitate (A doua parte) Inventare multifazice non-clinice de evaluare a personalității (CPI, FPI)		2
7. Probe psihologice – Tehnici proiective Tehnici proiective. Principiile proiecției și instrumente proiective de evaluare (Rorschach, TAT, CAT)		2
8. Probe psihologice – Evaluarea comportamentală Caracteristicile evaluării comportamentale și ale instrumentelor situaționale. Interviu și observația comportamentală, evaluarea cognitiv-comportamentală		2
9. Probe psihologice – Instrumente de screening Evaluarea problemelor neuropsihologice și a activității mentale (atenția, procesarea informației), probe de învățare, abilități motrice, funcții executive și afective.		2
10. Testarea clinică Demersul de testare și variabile care influențează testarea. Administrarea standardizată și probleme ale testelor. Cotarea și interpretarea rezultatelor.		2
11. Testarea clinică cu mijloace computerizate Specificul testării cu mijloace computerizate. Probe psihologice computerizate, avantaje și limite în psihologia clinică.		2
12. Integrarea informațiilor diagnostice Organizarea datelor, sistematizarea informațiilor și categorizarea, conceptualizarea și modele clinice de conceptualizare.		2
13. Elaborarea rapoartelor și comunicarea rezultatului Structura unui raport de evaluare psihologică clinică. Destinația raportului, confidențialitatea și probleme etice. Comunicarea rezultatelor către specialiști, către nespecialiști și către familia solicitantului.		2
14. Propunerea de intervenție terapeutică		2

Armonizarea raportului de evaluare cu propunerea de intervenție terapeutică. Impactul asupra clientului și familiei, suportul social, stilul de coping și etapele acceptării problemei și a intervenției terapeutice.		
---	--	--

Bibliografie:

1. Beutler, L.E., Groth-Marnat, G. (2003) – Integrative assessment of adult personality. New York, The Guilford Press
2. Ciorbea, I. (2014) – Evaluarea psihologică clinică. Repere teoretice și practice. București. Editura Trei.
3. Dafinoiu, I. (2002) – Personalitatea. Metode de abordare clinică. Iași. Polirom
4. Groth-Marnat, G. (2003) – Handbook of Psychological Assessment. 4th edition. New York. John Wiley and Sons.
5. Hersen, M. (coord.) (2004) – Psychological assessment in clinical practice. A pragmatic guide. New York. Brunner-Routledge
6. Soponaru, C. (coord.) (2022) – Manual de psihologie clinică. Teorie, practică și specificitate. Iași, Polirom.
7. Soponaru, C. (coord.) (2022) – Manual de psihologie clinică. Intervenție, cercetare, interdisciplinaritate și etică. Iași, Polirom.
8. Wright, J. (2011) – Conducting psychological assessment. A guide for practitioners. New York. Wiley and Sons.

8.2 Aplicații (seminar/ laborator/ proiect)	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Interviu clinic, evaluarea stării mentale și elaborarea ipotezelor în cazul unui pacient alcoolic	Studii de caz, scenarii simulate, jocuri de rol	2
2. Interviu clinic, evaluarea stării mentale, elaborarea ipotezelor și selectarea probelor în cazul unui pacient cu tulburări de comportament		2
3. Interviu clinic, evaluarea stării mentale, elaborarea ipotezelor și selectarea probelor în cazul unui pacient cu tulburări de anxietate		2
4. Interviu clinic, evaluarea stării mentale, elaborarea ipotezelor și selectarea probelor în cazul unui pacient cu tulburări de personalitate		2
5. Testarea cu probele selectate în cazul unui pacient din cele 4 categorii menționate și integrarea informațiilor		2
6. Elaborarea raportului de evaluare în cazul în cazul unui pacient din cele 4 categorii menționate (Proiect de final)		2
7. Abordarea unei sugestii terapeutice post-evaluare în cazul în cazul unui pacient din cele 4 categorii menționate (Joc de rol).		2

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu tematica predată în universitățile din țară și străinătate permițând valorificarea competențelor în sarcini profesionale specifice activității psihologice, atât la nivel de cabinet cât și în scop de cercetare științifică

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

10.4 Curs	Însușirea la nivel satisfăcător a noțiunilor teoretice de concepere și conducere a unui demers general de evaluare clinică	Test grilă (max. 10 pct.)	20%
		Analiza unei spețe (max. 10 pct.)	30%
10.5 Aplicații	Elaborarea profesionistă a unui raport de evaluare și susținerea acestuia în cadrul examenului oral	Portofoliu (max. 10 pct.)	20%
		Examen oral (max. 10 pct.)	20%
		Activitate la seminar (max. 10 pct.)	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Minimum 5 obținut ca medie la evaluarea în cadrul cursului. • Minimum 5 obținut ca medie la evaluarea în cadrul aplicațiilor. • Minimum 70% prezență la activitățile de seminar (criteriu eliminatori, activitățile se pot recupera) • Nota finală reprezintă media ponderată a celor 5 evaluări 			

Data completării,
15.09.2022

Titular activității de curs,
Lect. Dr. Cristian Opariuc-Dan

Titular aplicații,
Lect. Dr. Cristian Opariuc-Dan

Data avizării în departament
30.09.2022

Director de Departament
Lect. dr. Mariana Călin

Decan,
Prof. univ. dr. Mircea Adrian Marica